ECLI:LV:ZRT:2019:0403.C10076817.7.S

Lieta Nr.C10076817
Lietas arhīva Nr.C-0586-19/24

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

2019.gada 3.aprīlī Bauskā

Zemgales rajona tiesa
tiesnese I.Tikuma, izskatījusi rakstveida procesā Bauskā civillietu AS „Moda Kapitāls" prasībā vienkāršotajā procedūrā pret /pers. B/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

AS „Moda Kapitāls", reģistrācijas Nr.40003345861, (turpmāk – Prasītājs) 2017.gada 12.oktobrī cēla tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, (turpmāk – Atbildētāja) par naudas piedziņu. Prasības pieteikumā norādīts, ka 02.03.2017. starp Atbildētāju un Prasītāju tika noslēgts Aizdevuma līgums Nr., pamatojoties uz kuru Prasītājs 02.03.2017. izsniedza (kases izdevumu orderis Nr.333) Atbildētājai kredītu 300 *euro* apmērā. Prasītājs savas saistības pret Atbildētāju izpildīja. Atbildētāja, parakstot aizdevuma līgumu, apņēmās ievērot aizdevuma līgumā noteikto, t.i., samaksāt Prasītājam maksājumus saskaņā ar aizdevuma līgumu un citus pamatotus un aizdevuma līgumā noteiktos maksājumus. Pusēm vienojoties mēneša Kredīta lietošanas procentu likme tika noteikta 7,5 % apmērā. Atbilstoši aizdevuma līgumam puses vienojās, ka kredīta pamatsumma tiks atmaksāts trijos maksājumos līdz 02.06.2017., katrā no maksājumiem atmaksājot 1/3 daļu no kredīta pamatsummas, t.i. 100 *euro* katrā no maksājumiem, vienlaicīgi ar katru kredīta pamatsummas atmaksu, samaksājot arī procentus par kredīta izmantošanu.

05.04.2017. Atbildētāja ar trīs dienu kavēšanos samaksāja daļu no 02.04.2017. veicamā maksājuma, samaksājot 23,55 *euro*, t.sk. procentus par aizdevuma izmantošanu 22,50 *euro* apmērā un nokavējuma procentus 1,05 *euro* apmērā.

Ņemot vērā, ka Atbildētāja neatmaksāja noteikto kredīta pamatsummu, 05.04.2017. starp Pusēm tika parakstīts jauns Maksājumu grafiks Nr.13464, nosakot ka Kredīta pamatsumma tiks atmaksāta trijos maksājumos līdz 03.07.2017., katrā no maksājumiem atmaksājot 1/3 daļu no kredīta pamatsummas, t.i. 100 *euro* katrā no maksājumiem, vienlaicīgi ar katru kredīta pamatsummas atmaksu, samaksājot arī procentus par Kredīta izmantošanu.

10.05.2017. Atbildētāja ar septiņu dienu kavēšanos samaksāja daļu no 03.05.2017. veicamā maksājuma, samaksājot 25 *euro,* t.sk. atmaksājot daļu no kredīta pamatsummas 1,55 *euro* apmērā, samaksājot procentus par aizdevuma izmantošanu 21 *euro* apmērā un nokavējuma procentus 2,45 *euro* apmērā.

Ņemot vērā, ka Atbildētāja neatmaksāja noteikto kredīta pamatsummu, 10.05.2017. starp Pusēm tika parakstīts jauns Maksājumu grafiks Nr.14082, nosakot ka kredīta pamatsumma tiks atmaksāta divos maksājumos līdz 03.07.2017., katrā no maksājumiem atmaksājot 1/2 daļu no kredīta pamatsummas, vienlaicīgi ar katru kredīta pamatsummas atmaksu, samaksājot arī procentus par kredīta izmantošanu.

21.06.2017. Atbildētāja veica iemaksu Prasītāja norēķinu kontā, iemaksājot 30 *euro*, t.i. atmaksājot daļu no kredīta pamatsummas 3,25 *euro* apmērā, samaksājot procentus par aizdevuma izmantošanu 17,91 *euro* apmērā un nokavējuma procentus 8,84 *euro* apmērā.

02.08.2017. Atbildētāja veica iemaksu Prasītāja norēķinu kontā, iemaksājot 25 *euro*, t.i. atmaksājot daļu no kredīta pamatsummas 25 *euro* apmērā.

Līdz prasības pieteikuma sagatavošanas brīdim Atbildētāja nav veikusi vairāk nevienu maksājumu un nav izpildījusi savas saistības pret Prasītāju.

Tā kā Atbildētāja ir pieļāvusi samaksas termiņa nokavējumu, ir piemērojami aizdevuma līguma noteikumi, kuri sākotnējo paredzēja, ka Atbildētāja maksā Prasītajam nokavējuma procentus 0,35 % apmērā no neatmaksātās Aizdevuma pamatsummas par katru nokavēto dienu.

Prasība pamatota uz Civillikuma 1756., 1759., 1765., 1587., 1590., 1591., 1756., 1765.pantu un 1946.panta pirmo daļu.

Lūdz piedzīt no Atbildētājas par labu Prasītājam izsniegto, bet neatmaksāto aizdevuma summu 270,20 *euro*, procentus par kredīta izmantošanu 11,19 *euro,* nokavējuma procentus 103,85 *euro*, apstiprināt Prasītāja tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no neapmaksātā pamatparāda summas līdz sprieduma izpildei un piedzīt tiesāšanās izdevumus. Prasītājs nelūdz uzklausīšanu tiesas sēdē.

Atbilstoši Civilprocesa likuma (turpmāk – CPL) 56.panta piektajai daļai par prasību Atbildētājai paziņots ar ierakstītu vēstuli uz deklarētās dzīvesvietas adresi, izskaidrojot procesuālās tiesības un pienākumus un dodot termiņu paskaidrojumu iesniegšanai (lietas 16.lapa).

Atbildētāja paskaidrojumu nesniedza.

Ar Bauskas rajona tiesas 2018.gada 12.janvāra lēmumu tiesvedība lietā apturēta līdz Atbildētājas fiziskās personas maksātnespējas procesa izbeigšanai (lietas 23.-24.lapa).

Pamatojoties uz apstākli, ka ar Zemgales rajona tiesas 2018.gada 26.marta lēmumu izbeigta Atbildētājas bankrota procedūra un izbeigts Atbildētājas maksātnespējas process, tiesvedība lietā atjaunota un noteikts lietas izskatīšanas datums rakstveida procesā. Par lietas izskatīšanas datumu rakstveida procesā pusēm paziņots (lietas 31.-32.lapa).

Tiesa atzīst, ka par procesu Atbildētājai ir paziņots CPL noteiktā kārtībā, jo tiesas dokumenti ir nosūtīti uz Atbildētājas deklarētās dzīves vietas adresi, kur viņai bija pienākums būt sasniedzamai. Tiesai nav zināmi nekādi apstākļi, kas neatkarīgi no Atbildētājas gribas bijuši šķērslis viņai saņemt dokumentus deklarētajā dzīves vietā. Citu adresi saziņai ar tiesu Atbildētāja nav ziņojusi. Tiesa atzīst, ka lietu iespējams izskatīt rakstveida procesā. Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesei.

Pamatojoties uz CPL pārejas noteikumu 138.punktu tiesa lietu izskata CPL 250.[25], 250.[26], 250.[27] pantā noteiktā kārtībā, kāda bija spēkā līdz 2018.gada 1.martam

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība apmierināma.

Maksātnespējas likuma 151.panta otrā daļa noteic, ja vienlaikus ar bankrota procedūras pabeigšanu vai izbeigšanu tiek izbeigts fiziskās personas maksātnespējas process, atjaunojas kreditoru tiesības prasīt parādnieka saistību izpildi apmērā, kādā parādnieks nav izpildījis savas saistības fiziskās personas maksātnespējas procesā, kā arī tiek atjaunotas lietas par piespriesto, bet nepiedzīto summu piedziņu un lietas par parādnieka saistību izpildīšanu tiesas ceļā.

Ar Zemgales rajona tiesas 2018.gada 26.marta lēmumu lietā Nr.C10085617 ir nolemts izbeigt Atbildētājas bankrota procedūru un maksātnespējas procesu, konstatējot ierobežojumus maksātnespējas procesa piemērošanai.

Līdz ar to tiesa izspriež Prasītāja prasību pret Atbildētāju par saistību izpildi.

Civillikuma (turpmāk – CL) 1402.pants noteic, *ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.*

CL 1511.pants noteic, ka *līgums plašākā nozīmē ir ikkatra vairāku personu savstarpēja vienošanās par kādu tiesisku attiecību nodibināšanu, pārgrozīšanu vai izbeigšanu. Līgums šaurākā, šeit pieņemtā nozīmē ir vairāku personu savstarpējs ar vienošanos pamatots gribas izteikums, kura mērķis ir nodibināt saistību tiesību (1401.p.).*

CL 1934.pants noteic, ka *ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.*

CL 1943.pants noteic, ka *aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.*

CL 1753.pants noteic, ka *ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.*

CL 1756.pants noteic, ka *pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.*

Saskaņā ar CL 1946.panta pirmo daļu *procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu*.

Lietā pierādīts, ka 2017.gada 2.martā Prasītājs un Atbildētāja noslēdza Aizdevuma līgumu Nr.39-357299 (turpmāk – Līgums, lietas 10.lapa), ar kuru Prasītājs aizdod Atbildētājai 300 *euro,* vienojoties par procentu likmi aizdevumam 90% gadā. Puses noteikušas, ka aizdevums un procenti jāmaksā saskaņā ar grafiku (vispārējo noteikumu 2.1.apakšpunkts). Līguma maksājumu grafikā, kuru parakstījuši līdzēji, noteikts, ka saistība jāizpilda līdz 2017.gada 2.jūnijam, aizdevums jāatmaksā trīs maksājumos 2017.gada 2.aprīlī, 2.maijā un 2.jūnijā katrā maksājumā pa 100 *euro*, un šajos datumos arī jāmaksā procenti, attiecīgi 22,50 *euro*, 15 *euro*, 7,50 *euro*. Līgumā noteikti arī nokavējuma procenti 0,35 % dienā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas, kuru samaksas pienākums noteikts vispārējo noteikumu 5.1.apakšpunktā.

Tiesa atzīst, ka Prasītājs ir pierādījis, ka aizdevuma summa Atbildētājai ir izsniegta 2017.gada 2.martā, ko apliecina kases izdevumu orderis Nr.333 (lietas 11.lapa).

CL 1587.pants nosaka, ka *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.*

CL 1828.pants nosaka, *ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu, bet tāpat arī viņam nav jāizpilda sava saistība agrāk, nekā pēc noliktā termiņa notecējuma.*

Tiesa atzīst, ka ar Līgumu tika nodibināta aizdevuma saistība, Līguma tiesiskums nav apstrīdēts un tas ir izpildāms.

Tiesa atzīst, ka pušu attiecībām piemērojamas Patērētāju tiesību aizsardzības likuma (turpmāk – PTAL) normas.

PTAL 6.panta vienpadsmitā daļa paredz, ka *tiesa, izšķirot strīdu vai veicot citas no ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja un patērētāja noslēgtā līguma izrietošās procesuālās darbības, izvērtē līguma noteikumus un strīda atrisināšanai attiecībā uz patērētāju nepiemēro līgumā ietvertos netaisnīgos noteikumus.*

Ja tiesa atzīst līguma noteikumu par netaisnīgu, tad attiecībā pret patērētāju šo noteikumu nepiemēro vispār.

Nokavējuma procenti kā kompensācija par saistību nepienācīgu izpildi ir vērtējami atbilstoši labticīguma prasībām un nesamērīgi procenti uzskatāmi par prettiesiskiem.

PTAL 8.panta 2^6 daļa paredz, ka *patērētāja kreditēšanas līguma noteikums, kurš paredz iespēju pieprasīt no patērētāja nokavējuma procentus, nav spēkā, ja šo procentu apmērs ir lielāks par 36 procentpunktiem virs aizņēmuma likmes gadā*. Šis nosacījums netiek piemērots tādam patērētāja kreditēšanas līgumam, kurā kredīta atmaksa nodrošināta ar nekustamā īpašuma hipotēku vai kuru noslēdzis šā panta $4.^3$ daļas 10.punktā minētais tiesību subjekts.

Izvērtējot Līguma noteikumu par nokavējuma procentiem, tiesa secina, ka noteiktā nokavējuma procentu likme 0,35 % dienā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas veido likmi 126% gadā, līdz ar to par 36 procentpunktiem pārsniedz aizņēmuma likmi un atbilst PTAL 8.panta 2^6 daļas prasībām. Šāds nokavējuma procentu apmērs nav uzskatāms par spēkā neesošu un netaisnīgu noteikumu.

Lietā ir pierādīts, ka Prasītājs un Atbildētāja 2017.gada 5.aprīlī parakstīja jaunu Līguma maksājumu grafiku Nr., vienojoties par aizdevuma 300 *euro* un procentu 43,50 *euro* atmaksu periodiskos maksājumos 2017.gada 3.maijā, 3.jūnijā un 3.jūlijā (lietas 13.lapa). 2017.gada 10.maijā Prasītājs un Atbildētāja parakstīja jaunu Līguma maksājumu grafiku Nr. vienojoties par aizdevuma 298,45 *euro* un procentu 29,10 *euro* atmaksu periodiskos maksājumos 2017.gada 3.jūnijā un 3.jūlijā, katrā reizē atmaksājamā aizdevuma summa 149,23 *euro* (lietas 12.lapa).

Tiesa atzīst, ka ar 2017.gada 10.maija atmaksas grafika parakstīšanu, līdzēji vienojušies, ka neatmaksātā aizdevuma summa ir 298,45 *euro* un aizdevuma lietošanas procenti par periodu līdz 2017.gada 3.jūlijam ir 29,10 *euro*.

Prasītājs norāda, ka saistības nav izpildītas, nav atdots aizdevums 270,20 *euro*, nolīgtie aizdevuma lietošanas procenti 11,19 *euro*.

Prasītājs aprēķināja un lūdz piedzīt nokavējuma procentus par periodu no 2017.gada 21.jūnija līdz 2017.gada 11.oktobrim 103,85 *euro* apmērā.

CL 1838.pants nosaka, ka *pienākums pierādīt to, ka samaksa ir izdarīta, ir tam, kas to apgalvo.*

Atbildētāja nav cēlusi iebildumus pret prasību, nav pierādījusi, ka būtu atmaksājusi aizdevumu un procentus par aizdevuma lietošanu pilnībā vai lielākā apmērā nekā norāda Prasītājs. Lietā nav strīda, ka Atbildētāja pieļāvusi samaksas nokavējumu, sakarā ar ko Prasītājs aprēķināja nokavējuma procentus.

Tiesa atzīst, ka no Atbildētājas Prasītāja labā piedzenams pamatparāds 270,20 *euro*, procenti par aizdevuma lietošanu līdz 2017.gada 3.jūlijam 11,19 *euro* un nokavējuma procenti no 2017.gada 21.jūnija līdz 2017.gada 11.oktobrim 103,85 *euro*.

CL 1765.panta pirmā daļa paredz, ka *gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.*

CPL 195.pants paredz, ka *taisot spriedumu par naudas summas piedziņu tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda... prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru*.

Tiesa atzīst, ka prasītājam nosakāmas tiesības saņemt no Atbildētājas likumiskos 6% gadā no nesamaksātā aizdevuma summas.

Saskaņā ar CPL 41.panta pirmo daļu no Atbildētājas par labu Prasītājam piedzenami tiesas izdevumi- valsts nodeva 71,14 *euro* (CPL 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunkts- 15% no summas, bet ne mazāk kā 71,14 *euro* likuma redakcijā prasības celšanas laikā) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ar prasības pieteikuma un paziņojumu piegādāšanu 3,30 *euro*.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz CPL 41., 56., 74., 93., 189., 193., 195., 204.[1], 250.[25] pantu, pārejas noteikumu 138.punktu, tiesa

n o s p r i e d a

Prasību apmierināt pilnībā.

piedzīt no /pers. B/ par labu AS „Moda Kapitāls" aizdevuma parādu 270,20 *euro*, procentus par aizdevuma izmantošanu līdz 2017.gada 3.jūlijam 11,19 *euro*, nokavējuma procentus no 2017.gada 21.jūnija līdz 11.oktobrim 103,85 *euro*, tiesas izdevumus 74,44 *euro*, kopā 459,68 *euro* (četri simti piecdesmit deviņi eiro 68 centi).

Noteikt Atbildētājai termiņu labprātīgai sprieduma izpildei 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Atzīt AS „Moda Kapitāls" tiesības saņemt no /pers. B/ 6% (seši procenti) gadā no nesamaksātās aizdevuma pamatsummas par laika posmu līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas- 2019.gada 3.aprīļa, apelācijas sūdzību iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

Tiesnese I.Tikuma